

Izhaja vsak dan ob 3^h pop.
razen nedelj in praznikov.

Mesečna naročnina:
za Ljubljano . . . Din 10.—
po pošti . . . . . 12.—
za inozemstvo . . . . . 22.—

Oglasi po tarifu.

LJUDSKI DNEVNIK

Glasi Narodne Ljudske Stranke.

Nefrankiranih pisem

ne sprejemamo. — Pismenin
vprašanjem je treba priložiti
znamko za odgovor.

Poštno čekovni račun št. 13235.

Uredništvo: Breg, 12. II. nadstr.
Telefon št. 119.

Uprava: Sodna ulica št. 5.
Telefon št. 423.

AMERIKA IN EVROPA.

Dasiravno Zed. države ameriške niso pristopile k Zvezi narodov, je ostala ideja zveze narodov med vsem sloji ameriškega ljudstva izredno popularna in ameriška javno mnenje se stalno in živahno bavi s to mislijo. Vse ameriške stranke imajo v svojem programu tudi mednarodna mirovna sodišča in ko je bila končana zadnja svetovna vojna, je mnogo Amerikancev bilo prepričanih, da je doba vojn sploh končana in da pride sedaj doba večnega miru.

Toda način, kako se je ustanovila Zveza narodov, je Amerikancev razočaral. V volivnem boju pri zadnjih volitvah predsednika Zedinjenih držav je demokratska stranka sicer nastopala za vstop v Zvezo narodov, toda republikanska stranka je to Zvezo narodov napadala kot „Wilsonovo ligo“, ki je Zedinjene države zopet zapletla v evropske vojne.

Med volivci je vsled tega nastala velika zmešnjava. Mnogi izmed njih, ki so vse svoje življenje volili republikansko stranko, so volili pri teh volitvah demokratsko stranko, ker so smatrali za moralno dolžnost Zedinjenih držav, da pristopi k Zvezi narodov in tako sodeluje pri konsolidaciji razdrapanih svetovnih razmer. Toda republikanskim agitacijskim govornikom se je posrečilo prepričati večino volivcev, da je ravno v interesu resnega stremjenja po svetovnem miru, če Amerika ne pristopi k sedanji Zvezi narodov. In tako so oni, ki so glasovali za Hardinga, storili to v prepričanju, da glasujejo za bodočo, boljše, resnično Zvezo narodov.

Bilo je malo tako radikalnih republikancev, da bi sploh izključevali vsako zvezo s katerikoli evropskim narodom ali skupino narodov. V kolikor se tiče Ircev, so se ti borili proti vsakemu skupnemu postopanju z Anglijo. In tako je Harding, ko je bil enkrat od republikancev izvoljen za predsednika, smatral za svojo dolžnost, ne samo da ne pristopi k Zvezi narodov, temveč da se izogne tudi vsem konferencam, katere se bodo bavile z evropskimi vprašanji ali vprašanji bližnjega Orienta.

Toda Amerika se teh smernic, katerih se je trdovratno držal predvsem predsednik zunanje-političnega odbora, senator Lodge, ni striktno držala. Dvakrat že jih je kršila. Prvič takrat, ko je Unija skupaj z Anglijo, Francijo in Italijo hotela sestaviti komisijo za preiskavo turških grozovitosti, drugič pa takrat, ko se je odločila k sodelovanju na lausanski konferenci. Omenjena preiskovalna komisija se ni stvorila, na lausanski konferenci pa so se ameriški delegati zelo živahno udeleževali razprav.

S tem je bil led prebit in gibanje v Zedinjenih državah, ki propagira sodelovanje Amerike pri reševanju evropskih vprašanj, postaja vedno živahnejše. To gibanje hoče predvsem skupno postopanje z Anglijo in njegov cilj je, da bi se „resnična“ in „prava“ Zveza narodov strnila okoli anglosaškega jedra. Zdi se, da je večina ameriškega prebivalstva prepričana, da baš zemljepisni in mednarodni položaj Amerike njo naravnost predstavlja, da nadstran-

karsko posega v mednarodna vprašanja, kar je za ostale države že z ozirom na njihovo lego in sosedstvo nemogoče.

Ker noče Amerika v nobenem tujem delu sveta pridobiti protektoratov ali kolonij, morejo njeni delegati na evropskih konferencah mnogo pripomoči k razjasnitvi mednarodnih vprašanj in delovati z močnim

moralnim vplivom na pravično rešitev. Danes je v Zedinjenih državah zelo razširjeno mnenje, da bi Amerika in Anglija lahko poizkusili stvoriti novo popolnejšo Zvezo narodov, kot je dosedanja, novo ligo narodov, ki bi bila bolj nestrankarska in bi vsled tega mogla reševati uspešneje vse mednarodne spore, kot je to bilo mogoče doslej.

Italijanski senat sprejel st. margheritski sporazum.

Rim, 16. febr. (Izv.) Danes je bila seja italijanskega senata, na kateri je senator Scialoja poročal o st. margheritski konvenciji in predlagal, naj se sprejme. Min. predsednik Mussolini ni govoril. Na izjavo senatora Rave, da sprejema na znanje Mussolinijevo izjavo, da ni pogodba končnoveljavna, je odvrnil, da nobena pogodba ne pomeni nič definitivnega. Bivši vojni mini-

ster general Giordano je izjavil, da bo glasoval proti, ker st. margheritska konvencija ne odgovarja dejanskemu položaju in ker pušča zapadno mejo Italije nezavarovano. Senator Pule je izjavil, da bo glasoval proti, ker odvrta st. margheritski sporazum Italijo od začetane poti. Po nadaljni debati je končno senat sprejel pogodbo z večino glasov.

Konflikt s Turčijo.

MIRNA PORAVNAVA?

Pariz, 16. febr. (Izv.) Kakor poroča „Petit Parisien“ iz Smirne, odgovor nadkomisarjev ne bo dopustil, da bi se oviralo svobodno gibanje zavezniških vojnih ladij; pokazal bo nevarnost, ki preti ladjeplovbi radi položenih min, in priznal popolno svobodo Turčije, da po sklenjenem miru uredi vprašanje prihoda vojnih ladij. Kakor javlja, bodo angleški zastopniki izročili Izmetu paši prijateljsko sporočilo lorda Curzona, kjer bo izjavljeno, da Anglija nikakor ne sma-

tra, da je lausanska konferenca pretrgana, ter da upa na skorajšen končni mir.

OB MARICI MIRNO.

London, 16. febr. (Izv.) „Daily Mail“ poroča iz Carigrada: Poveljnik grških čet ob Marici je obvestil generala Harringtona, da bo vse ukrenil, da se izogne spopadam s Turki. Začel je tudi že umikati straže, ki jih je bil pomaknil na levi breg Marice.

Poostrene francoske odredbe v Poruhrju.

„VORWÄRTS“ O NAMERAH FRANCOSKE VLADE.

Berlin, 16. febr. (Izv.) „Vorwärts“ piše v svojem današnjem uvodniku, da bi lahko usodna bila zmota, da hoče imeti francoska vlada v rokah Poruhrje, da postane Nemčija melkejša za pogajanja, temveč računa za gotovo s tem, da se ji bo posrečilo izkoriščati Poruhrje kot produktivno deželo in streti odpor poruhrskih delavcev. Vse odredbe zasedbenih oblastev imajo smoter, izzvati delavstvo, izzvati ga iz njegove pasivne resistance in zavesti ga h kakikaciji, pri čemer zasedbena oblastva računajo na zmagovito prebojno silo tankov in strojníc.

LE TROQUEROVA MISIJA. FRANCOZOM PREVOZ PREGOJA PO ANGLEŠKEM PASU DOVOLJEN.

Pariz, 16. febr. (Izv.) Agence Havas poroča iz Londona, da se pogajanja ministra Le Troquera z angleškimi ministri nadaljujejo. Angleška vlada je ugodila francoski zahtevi glede prevoza premoja na prozi Grevenbroich-Düren. Glede uporabe glavnih prog preko Kölna je bil stavljen Le Troquerov predlog, ki v glavnem odgovarja francoskim zahtevam in kljub temu tudi principijelnemu stališču.

STROGO FRANCOSKO POVELJE.

Dortmund, 16. febr. (Izv.) Po uradnih poročilih so francoski vojaki prejeli povelja, naj ustrelje brez poziva vsakega nemškega uradnika in

delavca, ki ga zalotijo pri brzojavnih progah. Vzdrževanje brzojavnih napeljav je radi tega nemogoče.

PORENSKA KOMISIJA BO SAMA UPRAVLJALA CARINSKE URADE.

Pariz, 16. febr. (Izv.) „Temps“ poroča iz Koblenca, da je medzavezniška porenska komisija sklenila, da bo upravljala sama vse carinske urade in da odpusti vse nemške uradnike razen onih, ki so pripravljene k pokorščini.

ODGOVOR NA ODPOR — OBSEDNO STANJE.

Köln, 16. febr. (Izv.) Poslopje policijskega ravateljstva je popoldne obkolila stotnja pehote z oklopnimi avtomobili. Več policijskih uradnikov, ki so skušali odstraniti se, je bilo aretiranih. V Reclinghausnu so stopili rudarji radi aretacije in izгона rudarskega nadsvetnika Russla v 24 urno protestno stavko. K generalu Bugau poslana deputacija ni bila sprejeta. Nad mestom Pirmasens je proglašeno obsedno stanje, ker je prebivalstvo priredilo demonstracije radi aretacije prvega in drugega župana.

ARETACIJE, IZGONI ITD.

Düsseldorf, 16. febr. (Izv.) Francoska oblastva so v Pirmansensu aretirala prvega župana in policijskega ravnatelja. V Cimmernu so zaprli glavnega urednika lista „Hausrucker Zeitung“.

Düsseldorf, 16. febr. (Izv.) Dva poštna nastavljenca in 4 carinski uradniki so bili aretirani. Župan av Düsseldorfu in prvi ter drugi pomočnik župana v Herneju so izgnani.

Essen, 16. febr. (Izv.) V Gelsenkirchenu je neki belgijski častnik na cesti aretiral trgovca Steinbach, ker mu ni hotel dati ognja. Trгоvec pride pred vojno sodišče. Francozi vdirajo v restavracije in trgovine z žilvili, ker so Nemci odrekli postrežbo. Restavracijski nastavljenca so imeli zborovanje, kjer so sklenili, da stopijo v protestni štrajk. Prometni položaj se ni izpremenil.

Koblenz, 16. febr. (Izv.) Medzavezniška porenska komisija je odredila, da se izžene 55 uradnikov in 9 dijakov.

KAZNI.

Essen, 16. febr. (Izv.) Ravnatelj rensko-vestfalske elektrarne Brüssmann, ki je bil obtožen radi ukinitve razsvetljave v hotelu »Kaiserhof«, kjer so nastanjeni Francozi, je bil obsojen na 5 milijonov mark globe. Nadžupan v Essenu, ki ni pustil popraviti sedem avtomobilov ter dobaviti gotovo množino premo-ga je bil obsojen na 2 leti zopora.

ITALIJANSKA SODBA O IZJAVI BONAR LAW.

Rim, 16. febr. (Izv.) Kakor poroča agentura Volta, pripisujejo italijanski diplomatski krogi izjavam Bonar Lawa velik pomen, ker pomeni poostreitev francosko-angleških nasprotstev. Ostre besede Bonar Lawa, ki označajo francosko akcijo za težko pogreško, podpirajo Nemčijo v njenem odporu in delajo na premagance vtis, da je antante konec. Pot delovnega ministra Le Troquera v London je torej presojati skeptično, ker bo prisiljen, poleg razpravljanja o angleškem pasu, razviti cel problem, ki je brez dvoma jako težak.

ODNEHAVANJE NEMCEV?

Pariz, 16. febr. (Izv.) Agence Havas poroča iz Düsseldorfa, da so rudarji reeklinghausenskega okraja vojaško oblastvo prosili, naj sestavi vlade, da bodo mogli oditi na svoja delovna mesta.

Mussolini o mednarodnem položaju.

Rim, 16. febr. (Izv.) V senatu je min. predsednik Mussolini v razpravi o trgovinskih pogodbah podal izjavo o mednarodnem položaju. Povdarjal je, da dajejo brezuspešne in brezkončne konference povod za obupanje nad evropskim položajem. Demantiral je vest o posredovanju Italije v nemško-francoskem sporu ter je dejal, da je sandiral položaj ter opustil namero o posredovanju. Na drugi strani se mora ugotoviti, da je ta zadeva dosegla vrhunec. Gre za to, ali naj antanta še živi ali naj propade.

PRED EVAKUACIJO ZASEDNEGA OZEMLJA.

Belgrad, 17. febr. (Izv.) Snoči sta ob 7.40 odpotovala preko Zagreba v Bakar ministra dr. Velizar Janković in Gjiwo Supilo. V Primorju ostane do pričetka evakuacije tretjega pasu.

MATIJA GUBEC.

Dne 15. t. m. je preteklo 350 let, kar je bil Matija Gubec, imenovan kmetski kralj, v Zagrebu na Markovem trgu posajen na železen razbeljen prestol in kronan z razbeljeno železno krono. Z razbeljenimi kleščami pa so trgali meso z njega in naposled so ga razčetrtili.

Matijo Gubec je bil rodom iz Stubice in je vodil kmetsko vstajo leta 1572—1573.

Ta vstaja (ali „punt“) se je začela na Hrvaškem v Zagorju, od tu pa prešla na Stajersko, odkoder se je razširila na Dolenjsko. Vzroki te vstaje so bili isti, kakor so jih imeli vsi kmetski upori po Evropi. Kmet je moral najprej obdelati graščinsko zemljo potem šele svojo, moral je plačevati davek državi in gospodi, dajati desetino graščaku, poleg tega pa še opravljati tlako. Političnih pravic pa ni imel nikakih. Na Slovenskem in Hrvaškem pa je imel „munt“ še svoje posebne vzroke. To so bili neprestani boji s Turki, ki so spravljali kmeta na kraj obupa, kajti Turki so mu požgali dom, pobrali imetje, a gospoda je kljub temu zahtevala normalne davke, desetino in tlako. Poleg tega pa je moral kmet popravljati zastoj mestna obzidja in grajske utrdbe, kjer pa ob turškem navalu ni dobil zavetja, temveč se je moral skrivati po gozdih in iskati varstva po obzidanih cerkvah, takomenovanih taborih.

Toda tudi to bi bil kmet še preostal, da niso začeli oholi grajščaki postopati z njim slabše nego z živino. Nad vse mere pa je trpinčil in izčrpal svoje kmete Ferenc Tahi, gospodar Susedgrada pri Zagrebu. Na njegovih posestvih so se uprli leta 1572. kmetje in sicer v Stubici in Susedgradu. Izbrali so si vodstvo treh mož, t. j. Matijo Gubca, Ivana Pasaanca in Ivana Mogaiča. Vrhovni poveljnik pa je bil Belokranjec Ilija Gregorič, bivši vojak, ki je bil že mnogo let naseljen v Zagorju. Načrt je bil jako dober. Kmetsko vojsko so zbrali v Zagorju. Odtod so sklenili udariti na Karlovec, ob Savi navzgor mimo Brežic pa na Dolenjsko. Ko bi si pridobili tamkajšnje kmete, so imeli namen mimo Celja in preko Slovenske Stajerske vrniti se v Zagorje. Od tu bi udarili na Zagreb, pokorili si tamkajšnjo gospodo in ustanovili kmetsko vlado za slovenske in hrvaške dežele. Prevzeli bi vse posle, zlasti upravo, obirali davke in vse dajatve ter oskrbovali vojno krajino in skrbeli za brambo dežele pred Turki.

Načrt se ni posrečil, kakor se ni posrečil noben kmetski punt. Slovensko-hrvaškega upora pa je bilo zelo hitro konec, in sicer še prav posebno žalosten in grozen. Kajti gospoda se je strahovito znesla nad uporniki. Mnogo je bilo obešenih, posekanih, pohabljenih ali drugače kaznovanih. Z Matijo Gubcem pa so napravili kakor uvodoma omenjeno.

Zanimiva so gesla, s katerimi je Matija Gubec pozival ljudi na boj za „staro pravdo“: splošna svoboda in enakost, občno plačevanje davka in občna vojna obveznost, odprava carine in mitnic v korist trgovine.

Kakšen je bil Matija Gubec kot človek?

Ko so kmetje oblegali Tahijevega sina Štefana in tri njegove sestre v Donji Stubici in so se morali le-ti vsled gladu vdati, se jim ni skrivil niti las, temveč so smeli oditi, kamor so hoteli. Če pomislimo na grozote, na vse telesne in duševne muke, ki jih je moral prestati seljak od Tahijeve rodbine, tedaj se moramo odkriti veličini človečnosti, ki jo je izkazal hrvaški kmet. To je bila veličina duše Gubčeve. In kako mu je bilo to vrnjeno?

Slava njegovemu spominu!

SEJA DRŽAVNEGA ODBORA.

Belgrad, 17. febr. (Izv.) Snoči je imel državni odbor sejo, na kateri je bilo nanovo imenovanih 12 predsednikov volivnih odborov. Za tem so se reševala nekatera principijelna vprašanja. Govorilo se je o pritožbi kandidatov iz topliškega okrožja, ker ni hotelo sodišče sprejeti kandidatnih list. Odbor je sklenil, da zahteva podrobne podatke od okrožnega sodišča. Razpravljalo se je tudi o volitvah v treh občinah vršaškega okraja, ki imajo po mirovni pogodbi pripasti Romuniji. Državni odbor je bil mnenja, da imajo te občine volivno pravico. Ta sklep se je sporečil notranjemu in zunanjemu ministru. Nadalje je načelno sklenjeno, da se pri popravkih glede volišč vpoštevajo samo tehnične in tiskovne pogoške. Državni odbor stoji na stališču, da se sedanjše število volišč ne more zvišati. Vprašanja o razporedu posameznih oseb po volivnih odborih se bodo razpravljala v sekcijah. Jutri bo nadaljeval državni odbor razpravo o načelnih vprašanjih.

RADIKALNE KANDIDATURE V SLOVENIJI.

Belgrad, 17. febr. (Izv.) Včeraj se je od 4. do 9. zvečer vršila seja akcijskega odbora radikalne stranke, ki se jo je udeležil tudi Pašič sam ter večina ministrov, ki so v Belgradu. Določevali so se kandidati za posamezna okrožja in okraje. V mariborskem volivnem okrožju kandidira kot nosilec liste finančni minister Stojadinovič, kot nosilec liste v prekmurskem okraju in v ljubljanskem okrožju je določen minister dr. Niko Zupanič.

DEMOKRATSKE KANDIDATURE.

Belgrad, 16. febr. (Izv.) V rudniškem okrožju odstopil od kandidature Pavle Angjelič, ki je hotel v tem okrožju kandidirati, ter pride na njegovo mesto šolski nadzornik Kretanovič.

Belgrad, 16. febr. (Izv.) V kragujevaškem okrožju bodo imeli demo-

kratni dve listi. Nosilec prve liste je Aleksa Dimitrijevič, druge pa dr. Miloš Radosavljevič.

Belgrad, 16. febr. (Izv.) Seja glavnega odbora demokratske stranke se ni vršila. Člani odbora so imeli samo predpovedovanje, kako bi se odpravili spori radi volivnih kandidatov. V glavnem se je doseglo soglasje v več vprašanjih, ki se imajo na prvi seji glavnega odbora potrditi.

IZVOZNA CARINA NA PRAŠIČE.

Belgrad, 17. febr. (Izv.) Gospodarsko-finančni odbor ministrov bo imel brzkone v ponedeljek sejo, na kateri se bo v prvi vrsti razpravljalo o znižanju izvozne carine za zaklane prašiče.

RAZŠIRJENJE RUSKO-NEMŠKE POCODBE.

Berlin, 16. febr. (Izv.) Državni svet je danes sprejel zakonski načrt, ki takozvano rapalsko pogodbo med sovjetsko Rusijo in Nemčijo razširja na sovjetske republike Ukrajino, Belo Rusijo, Gruzinsko, Azerbejdžan, Armenijo in na Republiko Daljnega Vzhoda.

KONFERENCA MED POINCARE-JEM IN BONAR LAWOM?

Berlin, 16. febr. (Izv.) „B. Z. a. M.“ poroča, da se bo v kratkem vršila konferenca med Poincarejem in Bonar Lawom.

Pariz, 16. febr. (Izv.) Newyork Herald“ smatra za možno, da bodo dovedla pogajanja med Francijo in Anglijo do potovanja Bonar Lawa v Pariz ali pa Poincareja v London.

ZOPETNI VPAD V MEMEL.

Berlin, 16. febr. (Izv.) V Memelu so se oborožene tolpe zopet polastile vladnega poslopja. Slutijo, da stoji za tem napadom litvanska vlada. Iz Varšave poročajo, da bo memelsko vprašanje tako urejeno, da dobi Litvanska suverenost nad Memelom, ako prizna Poljski gotove posebne pravice v memelskem pristanišču.

Politične vesti.

+ Velikansko senzacijo je vzbudila večerajšna izjava dr. Šusteršiča glede avstrijske vladne podpore »Slovencu«. Izjava učinkuje tem globlje, ker ugotavlja samo suha dejstva brez vsake polemike ali kritične primesi. Danes objavlja v »Slovencu« proš Kalan izjavo, kjer priznava bistveno izjavo dr. Šusteršiča in se skuša izviti iz zadrege z lažnjivim zavijanjem in pačenjem resnice. Sklicuje se na mrtvo pričo, kar je od nekaj zelo priljubljeno sredstvo ljudi, ki so v veliki zadregi. K stvari se še povrnemo. Mi verjamemo dr. Šusteršičevi izjavi, kakor ji verjame vsak resnicoljuben človek in zato ugotavljamo, da je »Slovenec« zajemal iz dunajskega dispozijskega fonda in da je sedanji gospod proš Kalan osebno prošil za ponovno podporo.

STRAJK FRANCOSKIH RUDARJEV.

Pariz, 16. febr. (Izv.) Strankarski listi napovedujejo za danes izbruh generalnega štrajka komunističnih rudarjev Severne Francije.

Pariz, 16. febr. (Izv.) „Humanité“ poroča, da je danes stopilo v štrajk 100.000 francoskih rudarjev.

REPARACIJSKA KOMISIJA O NEMŠKIH DOBAVAH.

Pariz, 16. febr. (Izv.) Reparacijska komisija je vzela v vednost noto nemške restitucijske komisije od 29. t. m., po kateri se ustavlja ekspedicija strojev in materiala, ki jih ima Nemčija vrniti Franciji in Belgiji, in je s tremi glasovi — angleški delegati niso glasovali — ugotovila za grešek Nemčije. Komisija je odločila s tremi glasovi o postopanju glede zahteve dušika, ki ga bo imela Nemčija dobiti v letu 1923.

PREMEMBENI PREDLOG DELAVSKE STRANKE ODKLONJEN.

London, 16. febr. (Izv.) Spodnja zbornica je z 277 glasovi proti 180 glasovom odklonila izpreminjevalni predlog delavske stranke k adresnemu odgovoru na prestolni govor.

London, 16. febr. (Izv.) Delavski voditelj Clynes je izjavil pri premembnem predlogu svoje stranke, da ima Francija še vedno strah in ta strah bo trajal tako dolgo, dokler bo glavno orodje Francije sila.

PREDLOG O KONSOLIDACIJI ANGLEŠKIH DOLGOV SPREJET.

Washington, 16. febr. (Izv.) Senat je sprejel z 78 glasovi proti 13 predlog o konsolidaciji angleških dolgov Ameriki.

SILEN VIHAR V AMERIKI.

New York, 16. febr. (Izv.) Po cellem ameriškem kontinentu je divjal silen vihar, ki je napravil mnogo škode na suhem in na vodl. Več hiš se je podrla.

Hans Dominik:

OBLAST TREN.

Roman iz leta 1955.

(Dalje.)

„Bilo je nekako pred tremi meseci... Nekaj časa sem se zadrževal v Trentonu, da bi delal na nekem poizkusu v svojem laboratoriju v hiši neke Mrs. Harte. Nekega dne je prišel mlad inženjer, ki je bil zaposlen v državnih trentonskih delavnicah, k Mrs. Harte in poizvedoval po njenih rodbinskih razmerah. Pri tem se je izkazalo, da je bil pokojni soprog Mrs. Harte polbrat Gerharda Bursfelda.

„Vaše pripovedovanje meri menda na to, da je mladi inženjer sin Gerharda Bursfelda. Zakaj se je izdajal za Logg Sara?“

„Na ime Logg Sar se glase njegove listine. Za svet in zanj samega je vse ostalo le slutnja. Zame pa je dan dokaz.“

„Pojasnite!“

„Vi se spominjate na moje prejšnje poročilo o tej stvari, gospod

predsednik. Danes poznam nadaljevanje. Potem, ko je Gerhard Bursfeld nastopil svoje neprostovoljno potovanje na Angleško, je izginil za vedno v Towerju. Njegova soproga je zbežala s svojim malim dečkom v kurdske gore. Med potjo se je priključila neki karavani: trgovci, duhovniki in kar še potuje v karavanah proti srednji Aziji. Mlada ženska ni vzdržala naporov dolge poti. Nekje med Bagdadom in Kabulom so jo pokopali. Neki tibetanski lama (tibetanski duhovnik) se je zavzel za umirajočo. Njemu je predala dečka in mu za silo označila njegovo ime...“

„Izvolite morda nekoliko hitreje, gospod doktor!“

„Lama vzame dečka s seboj v svoj samostan Pankong Tzo in ga vzgaja v naukih Budhe. Ko je bil deček star štirinajst let, obišče samostan neka ekspedicija švedskih znanstvenikov. Mladi Evropejec zbudi njihovo pozornost. Eden članov ekspedicije, etnolog Olaf Truwor ga vzame s seboj na Švedsko, kjer ga

vzgaja skupaj s svojim sinom in sin Gerharda Bursfelda postane skupaj s Truworjevimi sinovi inženjer...“

Cyrus Stonard je med dr. Glosinom pripovedovanjem mehanično črtal različne arabske, kot je to bila njegova navada. Sedaj je nejevoljno vrgel svinčnik v stran.

„Ali resno mislite, gospod doktor, da bi kakršenkoli odvetnik v državah prevzel na podlagi vaše povesti proces za kako dedščino?“

„Samo še trenutek potrpljenja, gospod predsednik. Veriga je sklenjena, členek za členkom. Na nekem študijskem potovanju v Porenju, kategera je nastopil po dokončanem študiju nagovori Logg Sarja star zakonski par, katerega je osupnila njegova podobnost z Gerhardom Bursfeldom. Stara zakonca sta sorodnika Gerharda Bursfelda, sta ga dobro poznala in sta bila od podobnosti ravnatoko presenečena... kot sem bil presenečen jaz, ko mi je Silvester Bursfeld stopil prvič pred oči. Takrat se mi je zdelo, da stoji pred menoj Gerhard Bursfeld ravno tak, kot je stal pred tridesetimi leti pred

menoj v Mezopotamiji. Stara zakonca sta opozorila Logg Sarja, da živi polbrat Gerharda Bursfelda v Trentonu. Logg Sar je našel tekom svoje nadaljne karijere mesto v trentonskih državnih delavnicah. Spomni se na pripovedovanje onih starih ljudi in obišče Mrs. Harte. Njen mož je mrtev. V hiši se najde slika Gerharda Bursfelda. Podobnost izključuje vsak dvom.“

Cyrus Stonard se ozre na pripovedovalca s presunljivim pogledom.

„Pripovedujete mi tukaj sicer zelo romantično, toda malo verjetno zgodbo. Manjka samo še znamenita bradavica po materi in stvar bi lahko stala v Harpers Weeklyju. Gosnod doktor, jaz želim od vas logičnih dokazov, ne pa fantazij. Ali imate kakršenkoli resničen dokaz, da je Logg Sar identičen s Silvestrom Bursfeldom?“

Dr. Glosin izigra svojo glavno karto.

„Ena beseda zaključuje verigo. Logg Sar.“

ročju, ki je radi tega izstopil iz pokrajinske organizacije socialistične stranke Jugoslavije. Dr. Korun je poslal »Napreju« izjavo, v kateri pravi, da ostane še nadalje član SSJ, da pa bo skušal združiti z nekaterimi prijatelji tiste organizacije in pristaše SSJ, ki niso zadovoljni s sedanjim kurzom v pokrajinski organizaciji in so zato ž njo prekinili vezi.

+ **Pašič o reviziji ustave.** Na svojem zborovanju v Belgradu dne 15. t. m. se je Pašič izrazil, da je v principu tudi on za revizijo ustave. Ustava pa se še ni realizirala in se doslej še ni izkazala za slabo, zato je on in radikalna stranka proti reviziji.

+ **Kandidati radikalne stranke v Belgradu.** Za nosilca radikalne kandidatne liste v Belgradu je določen Nikola Pašič. V prvem volivnem okraju je kandidat Božidar Maksimović, namestnik je dr. Jakov Čelebunović, v drugem volivnem okraju je kandidat odvetnik Mihajlo Marjanović, namestnik je Pavle Kara Radovanović.

+ **Republikanska lista za skopljansko okrožje.** Iz Skoplja poročajo, da je republikanska kandidatna lista za skopljansko okrožje že postavljena. Nosilec liste je Jaša Prodanović.

+ **Jugoslovansko-bolgarsko obmejno vprašanje.** V Nišu se bo vršila konferenca naših in bolgarskih delegatov za rešitev obmejnega vprašanja in zavarovanja meje pred komitaškimi četami na podlagi sporazuma med Stabolijskim in dr. Ninčićem. Za naša delegata sta določena Žika Lazić in Uzun Mirković.

Inozemske vesti.

* **Organizacija italijanskih fašistov v inozemstvu.** Dne 14. t. m. je veliki fašistovski svet v Rimu zaključil svoje februarско zasedanje. Glavni predmet razprave na zadnji seji so tvorile organizacije italijanskih fašistov v inozemstvu. Iz poročila političnega tajnika fašistovske stranke kom. Bastianinija je razvidno, da obstoja v inozemstvu 150 organizacij italijanskih fašistov, razvrščenih v 26 delegacij, ki se nahajajo v Carigradu, na Bolgarskem, na Romunskem, v Avstriji, v Belgiji, Franciji, Angliji, Španiji, Zedinjenih državah, Argentini, Švici, na Irskem, v Panami, Egiptu, Albaniji, Kanadi, Tripolisu, Cirenaiiki in Anatoliji. Te organizacije širijo propagando za Italijo, skrbijo za svoje sorojake, delavske sindikate ter vplivajo po mogočnosti na tisk v deželah, kjer se nahajajo. Fašistovski svet je odobril smernice za nadaljnje ustanavljanje fašistovskih organizacij. Po teh smernicah bodo morali fašisti v inozemstvu biti zvesta slika fašizma v Italiji, ne bodo se smeli vmešavati v notranje zadeve dotičnih držav in se bodo morali izogibati vsega, kar

bi moglo škoditi dobrim odnosom med Italijo in državami, kjer se nahajajo, ter se končno kazati vedno skrajno disciplinirane in pokorne zakonom. Sklenilo se je končno ustanoviti centralni urad, ki bo vodil fašistovsko gibanje v inozemstvu.

* **Vodja ogrskih fašistov Stefan Friedrich** je imel namen odpotovati tekom tega tedna v Carigrad, kjer bi dobil Kemal pašo, odtam pa bi odšel v Rim k Mussoliniju. Kemalisti pa Friedrichu niso dovolili potnega lista v Turčijo.

* **Pred razpustom bolgarskega sobranja.** Kakor poročajo iz Sofije, je stavil glavni odbor poljedelske stranke ministrskemu predsedniku Stambolijskemu predlog, naj se parlament med 20. in 27. februarjem razpusti in razpišejo nove volitve.

* **Proti plesu** je izdal bolgarski naučni minister odlok, v katerem prepoveduje dijakinjam srednjih šol obisk plesnih šol in večernih zabav, vse moderne plese in striženje las. Za povzdigo morale, bi bili taki ukrepi tudi pri nas zelo potrebni.

* **Obnova sofijskega gledališča.** Kakor smo že poročali, je sofijsko narodno gledališče pred dobrim tednom do tal pogorelo. Sedaj se je v svrhu obnove istega razpisala javna subscripcija, ki izkazuje doslej že velike svote. Vendar pa bo težko dozidano do konca leta. Skupna škoda je precejšnja na 200 milijonov levov.

ZBOROVANJE ZAUPNIKOV SLS.

Snoči se je vršilo v unijonski dvorani zborovanje zaupnikov SLS. Zborovalcev je bilo veliko, koliko je bilo med njimi pravih zaupnikov, se ne more ugotoviti. Med zborovalci je bilo tudi mnogo žensk. Zborovanje je otvoril dr. Stanovnik, ki je pred vsem obžaloval, da se je razbila delovna zveza, ustanovljena za časa občinskih volitev. SLS mora stopiti sama v boj in je že vložila samostojno kandidatno listo, katere nosilec je dr. Andrej Gosar, namestnik pa bivši predsednik »Orlov« Jože Pirc. — Po bojevitim nagovoru sta se predstavila kandidata. Oba sta razvijala dolgozeven demagoški program ter obetala Ljubljancem raj na zemlji, če zmaga SLS. Osebito sta se zavzemala za ureditev uradniškega vprašanja, ki bi se moralo razširiti v splošno vprašanje državnih nameščencev. Zahtevala sta ureditev raznih političnih in gospodarskih vprašanj in zahtevala volivno pravico ženstva v občinske zastope. Zborovanje je zaključil obč. svet. Kremžar, ki je toplo priporočal izborna kandidata in duhovito končal, da se Ljubljani ni treba bati črne nevarnosti klerikalizma, ker pri njih ni črna druga kot edino lasje obeh kandidatov.

Prispevajte v naše sklade!

„Kaj pomeni?“

„Logg Sar pomenja v tibetanskih koncih leta. Zadnji dan v letu. Dan, katerega je krščanstvo posvetilo Silvestru. Umirajoča mati je skušala tujemu duhovniku pojasniti, kaj dan pomeni ime njenega otroka. Konec leta. Krščansko ime se je pozabilo. Tibetanska prestava mu je dala novo ime, katerega je nosil v Pankong Tzo.“

„To ni nikak dokaz zame, gospod doktor. In mislim... da za vas tudi ne.“

Dr. Glosin je pristopil korak bližje k diktatorju.

„Moj zadnji dokaz! Vse dvome izključujoči dokaz! On pozna tajnost svojega očeta. Podedoval jo je sam v sebi, izpopolnil jo je v taki meri, da...“

Ozke diktatorjeve ustnice so nervozno trepetale. Dve navočni gubi sta se začrbeli med njegove obrvi, ko je končaval doktorjev stavek:

... da mora postati naš ali pa izginiti, kot je izginil njegov oče po volji Angležev.“

„Prvo pač ni več mogoče.“

„Po eksperimentu v Sing-Sing... mislim, da obstojajo vzroki, da obtežim s tem dogodkom vaš račun, gospod doktor! Ali najdete kako pot, po kateri bi se dalo priti k uresničitvi druge možnosti?“

Cyrus Stonard je pri tem vprašanju pogledal doktorja tako grozeče, da ga je presunilo. Le en sam diktatorjev migljaj in on sam je bil za vedno izbrisan iz liste živih, konča morda že v nekaj urah na električnem stolu v Sing-Sing.

Cyrus Stonard je povsili trepalnice in je mirno nadaljeval:

„Kako ste odkrili njegovo tajnost?“

Dr. Glosin se je globoko oddahnil in je pričel pripovedovati v pretrganih stavkih.

„Njegov obraz mi je bil od prvega dne zopern. Tudi sicer sem imel vzroka... občutiti njegovo navzočnost v hiši Harte kot neprijetno...“

„Hm! Hm... tako... dalje!“

(Dalje prih.)

Domače vesti.

* **Vsem cenjenim naročnikom, ki še niso poravnali naročnine.** V torek 20. t. m. bomo priložili poštne položnice. Prosimo vse tiste, ki se nameravajo naročiti, da nam takoj poravnajo naročnino po položnicah.

— **Stavka cestnih železničarjev** v Ljubljani je končana. Dosegel se je sporazum in so se uslužbenci večeraj proti večeru vrnili na delo. Promet je bil takoj vzpostavljen.

— **Srebrno poroko** bo praznoval jutri zvonarski nadledodja Strojnih tovarnen in livaren g. Karel Krušič. Na mnoga leta!

— **V proslavo 350 letnice mučeniške smrti Matije Gubca** bo v nedeljo dne 18. februarja ob pol enajstih v kinu »Matica« (Kongresni trg) zgodovinsko predavanje o kmečkem puntu. Predavanje bodo pojasnjevale številne skioptične slike. Vstopnine ni.

— **Uradni list št. 16** prinaša imenik predsednikov volivnih odborov v Sloveniji.

— **Prepovedan shod v Mariboru.** Za snoči je sklicala »Orjuna« v Mariboru shod v Narodnem domu, urednik Žebot pa protishod na Glavnem trgu. Policija je bila pametna in je oba shoda prepovedala.

— **Napad na cirilico.** O napadu na Cirilovo tiskarno v Mariboru je belgrajska »Politika« objavila nastopno: »Maribor, 13. februarja. Snoči je bila v Mariboru popolnoma demolirana »Cirilska tiskarna« edina mariborska tiskarna, v kateri so se tiskale stvari v cirilici.« Tako pride našim SLSarjem tudi cirilica prav, kadar jo rabijo. Ni dvoma namreč, da izvira brzojavka iz krogov SLS.

— **Ukinjena prepoved.** Ministrstvo notranjih del je dovolilo zopet uvoz avstrijskih listov »Kleine Zeitung« in »Grazer Montagszeitung«.

— **Odkrito zlato v Dubrovniku.** Pri neki družini v Dubrovniku so zasledili velike zaloge zlata in srebra. Sumijo, da izvira ta denar iz blagajne, ki jo je ob prevratu izročil general Pflanzler-Baltin narodnemu veču v Dubrovniku in ki je pozneje izginil brez sledu.

— **Vrnitev zaplenjenega drž. arhiva.** Med našo in bolgarsko vlado je dosežen sporazum o vrnitvi državne arhiva, ki je bil zaplenjen za časa bolgarske okupacije.

— **Zlatina v košari.** Na postaji Slavonski brod je službujoči orožnik opazil nekega moškega, ki je skočil iz vagona za prtljago. Orožnik je šel takoj v vagon in našel v neki odprti košari različne zlatnine v vrednosti nad 100.000 Din.

— **Beograjska občina** je dobila 100 vagonov reparacijskega blaga za popravo in izpolnitev vodovoda, kanalizacije in razsvetljave.

— **Drzno razbojništvo.** Te dni je v Subotici vdrla v hišo bogatega trgovca s prešiči Mihaela Molnarja pet oboroženih razbojnikov. Treovca ni bilo doma, pač pa so zalotili njegovo

ženo, pri kateri je bila njena prijateljica. Zahtevali so od nje denar, ker ga pa ni hotela dati, so pričeli streljati. Molnarjevo ženo so ubili, njeno prijateljico pa ranili. Medtem je prišla na lice mesta policija ter se je vnel med njo in razbojniki boj, v katerem je bil en razbojnik ustreljen, drugi pa ranjeni.

— **Razpis zdravniških mest.** Pri vodstvu splošne bolnišnice v Mariboru sta razpisani mesti kirurškega in dermatološkega asistenta. Interesenti se opozarjajo na razpis v Uradnem listu.

— **Zakup lova.** Direkcija šuma v Ljubljani daje v zakup za dobo 5 let versko-zakladno lovišče v Notranjem Bohinju, v dolini »Sedmih jezer« »Pri jezeru«, na planini »Kumna« ležeči v katastralni občini Studor. Izmeri ca. 5982 ha. S kolekom treh Din, takso 20 Din in 10 odstotkov vadijem opremljene ponudbe je vložiti do 20. marca 1928 dop. pri Direkciji šum v Ljubljani, ki daje, kakor tudi šumska uprava v Boh. Bistrici vsa potrebna navodila.

— **Štiri radikalne liste v Sremu.** Do največjega razkola radikalcev je prišlo v Sremu. Razen Protičeve in Pašičeve liste so se jeli uveljavljati tam tudi še dve skupini takozvanih nevtralnih radikalcev, ki stoje med obema, med Pašičevci in Protičevci. Kandidat ene liste je Nikola Petrovič, druge pa Stanoje Stanojevič.

— **Slovenska razstava v Belgradu.** V belgrajskem Ženskem klubu je bila 14. t. m. otvorena razstava izdelkov slovenske ženske obrti. Izložena so bila v prvi vrsti čipkarska dela in vezenine. Med razstavljalniki je tudi dokaj slovenskih kmetič.

— **V zamjenjavo za Božidarja Severja,** ki je bil, kakor znano, ujet na Mažarskem, ki pa je bil sedaj puščen na svobodo, zahtevalo Mažari pri nas zaprtega dr. Vargo in njegova sokrivca Ignacza ter Faližana. Vsi trije so bili obsojeni v znanem subotškem špijskem procesu.

— **Razne vesti.** Posestniku Janezu Medvedu v Zg. Ponikvi je pobegnila 14letna begunka Marija Šarčeva, bivša gojenka begunskega taborišča v Strnišču. — Na Židanjem mostu ali med vožnjo v Ljubljano je bila ukradena iz žel. voza vreča moke vredna 2550 kron. — Na drž. kolodvoru v Ljubljani je odrezal in odnesel neznan tat skoro nov zastor pri oknu. — V gostilni pri Belem volku je bila ukradena soprogi žend. nar. Steklase ročna torbica z denarnico, v kateri je bilo 1000 kron denarja, srebrna in zlata ura, verižica in voznil listek Grosuplje-Ljubljana. — V Rusovi gostilni pred igriščem v Ljubljani je odnesel neznan žepar delavki tob. tov. Mariji Bajda iz Štepanje vasi črno usnjato torbico, v kateri je imela 1000 Din. — Iz tujske sobe v hotelu »Slon« je ukradel prilizen potnik rjuho, vredno 500 kron. — Posestniku Ivanu Tavčarju na Rebru so bile ukradene iz hleva 3 kokoši in 1 petelin. — Marjeti Turk iz Rožne doline so bile ukradene 4 kokoši vredne 640 kron.

— **Čevlje kupujte od domačih tovarnen** tvrdke Peter Kozina z znamko Peko, ker so isti priznani najboljši in najcenejši. Glavna zaloga na debelo in drobno Ljubljana, Breg št. 20, ter Aleksandrova cesta št. 1. 12

Dopisi.

d **Z dežele** nam pišejo. Od leta 1908.—1913. se je zgradilo na Kranjskem glasom uradnega poročila tedanjega deželnega odbora 31 novih vodovodov, ki so preskrbeli z vodo nad 100 vasi, kjer je poprej vladalo pomanjkanje vode. Poleg tega je deželni odbor delal na to, da so vasi, kjer ni bilo mogoče zgraditi vodovoda, dobile vsaj dobre vodnjake, kapnice, ali napajališča za živino. Zgradilo se je v tej dobi na Kranjskem 5 vodnjakov, 15 kapnic in 5 napajališč. V tej dobi se je uravnavala tudi Kamniška Bistrica in so se zgradili nevarni hudourniki, n. pr. Gradaščica, Močilnik, hudournik Buden v občini Gorje, Pasji rep in Bela v Vipavskem ozemlju, hudourniki Želimljice in hudourniki na Osilniški in Travski cesti. Uravnavala se je tržiška Bistrica pod vasjo Breg, zgradila se je Sora in Račeva v občini Žiri, iztrebil se je potok Radomlja, osušil se je svet v okrožju potoka Glinek v političnem okraju Krško. V

varstvo občinskega mostu čez potok Dobrunjico v Zavogljah (občina Dobrunje) se je zgradil breg Ljubljanične struge itd. V tej dobi se je na Gorenjskem zboljšalo 13 planin na ta način, da se je očistil dotični svet od grmovja in kamenja, da so se napravila pota in potrebni hlevi in planine preskrbele z napajališči. Koliko se je na ta način storilo za povzdigo živinoreje v teh krajih, kjer brez planin ljudje skoraj živeti ne morejo, se lahko vsak sam prepriča. Podobne melioracije so se vršile ne samo na Gorenjskem, ampak tudi na kraškem svetu, n. pr. na Nanosu in v občini Dolenji Logatec. Na Završnici se je pa zgradila elektrarna, ki preskrbuje gorenjsko stran z lučjo in gonilno silo. Vsa ta dela je ali sam vodil ali pa podpiral, vedno pa sprožil deželni odbor tedaj, ko je imel načelnik naše stranke dr. Šusteršič odločilni vpliv v naši deželni politiki. Pozneje je pa vse to delo popolnoma orenelo. Pa to je le nekaj črtic iz ogromnega ljudskega dela. Volitec, vprašaj se: kaj so pa storili tisti, ki so za dr. Šusteršičem prišli na krmilo v deželi?

Gospodarstvo.

g Tržne cene v Mariboru dne 15. februarja 1923. Goveje meso: 1 kg I. vrste Din 17.—, 1 kg II. vrste Din 16, 1 kg III. vrste Din 14.—, Teletina: 1 kg I. vrste Din 19.—, 1 kg II. vrste Din 17.50, Svinjina: Prašičje meso 1 kg Din 22—28.—, salo 1 kg Din 37.50, slanina 1 kg Din 35—37.—, prekajena 1 kg Din 35—38.—, mast 1 kg Din 40.—, prekajeno meso 1 kg Din 35—40.—, Konj: sko: 1 kg I. vrste Din 9.—, 1 kg II. vrste Din 8.—, Komad kože konjske Din 175.—, goveja koža 1 kg Din 17—18, telečja koža 1 kg Din 17—19.—, svinjska 1 kg Din 9.—, gornje usnje 1 kg Din 100, podplati 1 kg Din 100—240.—, mleko 1 liter Din 5.—, surovo maslo 1 kg Din 52.—, Pšenična moka: št. 0 Din 8.—, I. Din 7.50, II. Din 6.75, III. Din 6.25.

g Novo brodarstvo „Ilirija“ z glavnico 2.000.000 Din se je ustanovilo z dovoljenjem prometnega ministrstva v Zagrebu.

g Nova tovarna za impregniranje železnih pragov. Kakor znano, namerava prometno ministrstvo zgraditi v kaki bosanski gozdni krajini novo tovarno za impregniranje železnih pragov. Potrebni stroji se bodo nabavili iz Nemčije na račun reparacij.

g Marka — frank. Valute padajo v Berlinu vedno bolj, tako da ne dosežajo danes niti polovice comba več (dolar je šel z 52.000 na 19.000 M). Medtem pada tudi francoski frank. Obresti francoskih bonov in zakladni papirji se bodo s ponedeljkom podražili za 50 odstotkov. Vendar se pa dvigovanje marke označuje kot umetno, medtem ko mednarodni finančni krogi frank nalašč pritisikajo. Francozi celo mislijo, da se dvigovanja marka s pomočjo onega denarja, ki je bil prvotno določen za reparacije. Posledica je za Francoze ta, da so se živila tako podražila, kot doslej še nikoli ne. Samo sladkor se je podražil za 60 frankov na 100 kg. — Z nemške strani pa čujemo, da je vlada vrgla na trg ogromne svote za devize, vsled česar je nastalo občutno pomanjkanje denarnih sredstev. Samo v torek so kupili za 60 milijard deviz. Računajo, da je državna banka izdala skupaj za 30 milijonov zlatih mark v inozemskih menicah, samo da se marka opomore. In tako so papirji, ki so doslej naraščali v vrtočlave višine, padli. Posebno montanski, največ pa kemični. „Gauko“ je zadelo ponižanje za 65.000% Slabo je šlo tudi tekstilji, petrolejskim, plovbnim in anilin papirjem, torej vsem, ki so jih ob zadnji mark-katastrofi tako visoko privili. Intervencija državne banke na devizni trg pa kaže očiten uspeh. Govore sicer, da gre za direktne angleške kredite, o čemer pa ni nobenih dokazov. Le promogovni importirerji so dobili plačilne odloge. O uspehih intervencije na valutnem trgu pa poročamo na drugem mestu.

g Francoske finance. Finančna komisija je predložila zakon za obnovitev kratkodobnih zakladnih bonov za proračunsko leto 1923. v višini 13 milijard. — Dosedaj kroži za 3766 milijonov bankovcev, približno toliko kot januarja leta 1920. — V nekaj dneh bo predložen še zakon o kreditu za izdatke v Poruhrju. — Pripis: Ravnokar nam poročajo, da je zakon za obnovitev že sprejet.

g Usoda dunajskega obrestnega čeka, o katerem smo pred kratkim poročali je vzela nagel konec. Prvih sedem dni je bilo, kakor piše „Börse“, prodanih čekov za 1½ milijarde kron. To pa ni bilo vseč drugim, ki so hotele to napravo zase. Zato je vložila zveza avstrijskih bank in bankirjev pritožbo na finančno ministrstvo, češ da je njegovo (čekovo) pristojbino - pravno ravnanje dvomljivo. Finančno ministrstvo je zato obrestni ček prepovedalo in izdalo ralog, da mora Kaufmannsbank vse krožeče čeke neobrestovane kasirati.

Iv. Jax in sin
Ljubljana, G. resp. svetška c. 2

Šivalni stroji

izborna konstrukcija in elegantna izvršitev iz tovarne v Lincu. Ustanovljena l. 1867. Vezenje počuje brezplačno. Posamezni deli koles in šivalnih strojev.
10 letna garancija!

Pisalni stroji „Adler“
Ceniki zastoj in franko.
Kolesa iz prvih tovarn:
Dürkopp, Styria, Waffensch.

Začasno znižane cene.

g Trboveljske akcije. „Börse“ iz kateere smo posneli gorenje poročilo, objavljeno na drugem mestu kratko vest, da notirajo trboveljske delnice na Dunaju dosti nižje kot v Parizu, kjer veljajo celih 225 frankov. Francoski tečaj je sicer razumljiv, ker je pariški trg s temi delnicami slabo satuiran, vendar pa je dunajska nota neopravičeno nizka, ker bo Trboveljska promogokopna družba svojo dividendo zelo zvišala in se tudi italijanske udeležbe zopet rentirajo.

g Ustanova Stinnes-Castiglioni. Pod firmo „Industrijski trust d. d. za dobavljanje veleindustriji“ ustanovljata Canilla Castiglioni in Hugo Stinnes delniško družbo s sedanjem na Dunaju za dobavljanje surovin in fabrikatov industrijskim in prometnim podjetjem, pri čemer bi imeli odjemalci one velike ugodnosti, ki jih nudijo zveze družbe s koncerni obeh ustanoviteljev.

g Miljarde. Po zadnjem izkazu poljske emisijske banke je bilo dosedaj izdanih za 909 milijard bankovcev.

BORZA.

Zagreb, 16. febr. (Izv.) Dunaj 0.147 — 0.148, Berlin 0.54 — 0.55, Budimpešta 3.95 — 4, Bukarešta 48.50, Milan izplačilo 497.5, ček 490 — 495, London 485 — 486, Newyork 104, ček 103 — 103.75, Pariz 621 — 630, Praga 306 — 309.50, Švica 1940, Varšava 0.25 — 0.26. Valute: avstrijske krone 0.143 — 0.1435, češke krone 303 — 305, mažarske 4, levi 67.50, lire 487.50 — 490.

Dunaj, 16. febr. (Izv.) Devize: Belgrad 681 — 683, Berlin 4.05 — 4.15, Budimpešta 26.45 — 26.55, London 333.200 — 333.800, Milan 3411 — 3419, Newyork 71.250 — 71.400, Pariz 4294 — 4306, Praga 2107 — 2113, Varšava 1.65 — 1.75, Curih 13.360 — 13.390.

Curih, 16. febr. (Izv.) Berlin 0.03, Newyork 533.25, London 24.97, Pariz 32.25, Milan 25.55, Praga 15.75, Budimpešta 0.20, Bukarešta 2.47, Belgrad 5.1750, Sofija 2.95, Varšava 0.0130, Dunaj 0.007450, avstrijske krone 0.0075.

DANAŠNJA PREDBORZA.

Zagreb, 17. febr. (Izv.) 1 dolar 102 — 104 Din, 1 funt šterl. 495 Din, 100 fr. frankov 640 Din, 100 šv. frankov 1980 Din, 100 mark 0.57 Din, 100 avst. kron 0.15 Din, 100 čl. kron 310 Din, 100 lir it. 507 — 512 Din, 100 ogr. kron 4 Din.

Naročajte
»LJUDSKI DNEVNIK«!

Razno.

r Mati po nesreči ubijalka. Arif Ahmedović iz Trabovišta v Macedoniji je odšel po opravkih. Njegova žena Redifa je vzela med tem puško in jo očistila. Poizkusila je še s patroni, a ji je že prvi običal v puški. Brskala je po puški, da bi izlekla patron, ta pa je eksplodiral. Kroglja je zadela 13 letnega sina.

r Največji daljnogled dobi v kratkem Kanada, ki bo imel lečo s premerom 120 palcev, dočim ima sedanji največji daljnogled zvezdarna na Mount Wilson v Ameriški Uniji. Z novim daljnogledom bo mogoče videti 400 milijonov zvezd, en milijon več, kot doslej. Z daljnogledom se bo videlo 300.000 krat jasneje nego s prostim očesom.

Družba ILIRIJA, Ljubljana
Kralja Petra trg, 8. — Telefon šte. 220.
Nakup gozdov. — Eksport lesa. Prodaja drv in premoega v Ljubljani na drobno in debelo.

Narodno gledališče.

DRAMA.

Sobota, 17. februarja: »Za pravdo in srečo«. Red B.

OPERA.

Sobota, 17. februarja: »Prodana nevesta«. Red A.
Nedelja, 18. februarja: »Rigoletto«. Izven.

Izdaja konzorcij »Ljudskega dnevnika«.
— Odgovorni urednik Fr. Jerab. —
Tisk J. Blasnikova nasl. v Ljubljani.

Prometni zavod za premog d. d. v Ljubljani

prodaja iz sloven. premogovnikov
velenjski, šentjanški in
trboveljski premog

vseh kakovosti v celih vagonih po originalnih cenah premogovnikov za domačo uporabo, kakor tudi za industrijska podjetja in razpečava na debelo

inozemski premog in koks vsake vrste in vsakega izvora ter priporoča posebno

la čehoslovaški in angleški koks za livarne in domačo uporabo, kovaški premog, črni premog in briheto.

Naslov:

PROMETNI ZAVOD ZA PREM OG d. d. centrala v Ljubljani, Miklošičeva cesta 15/II. Podružnica v Novem Sadu (Bačka).

Jadranska banka Beograd

Dionička glavnica: Din 60 milijonov. Rezerva: 30 mil.

Podružnice:

Bled,

Cavtat,

Celje,

Dubrovnik,

Hercegnovi,

Jelsa,

Jesenice,

Korčula,

Kotor,

Kranj,

Ljubljana.

Maribor,

Metković,

Prevalje,

Sarajevo,

Split,

Sibenik,

Tržič,

Zagreb.

Amerikanski odio

NASLOV ZA BRZOJAVKE: JADRANSKA.

Afilirani zavodi: JADRANSKA BANKA: Trst, Opatija, Wien, Zadar. Frank Sakser State Bank, Cortland Street 82, New-York City.

BANCO YUGOSLAVO DE CHILE, Valparaiso. Antofogasta, Puuta Arenas, Puerto Natales, Porvenir.